Parallelsessie Informatie en Ontmoeting, 4 maart 2021
Windprojecten RES
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer L. Onvlee
Raadsgriffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren
Portefeuillehouder:	de heer E. Kraaijeveld
Ambtelijk:	de heer J. Mos
Gast:	de heer P. Beeldman, Rijkswaterstaat
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij leidt de bespreking kort in.

Windprojecten RES

Onlangs heeft uw raad in een I&O sessie stil gestaan bij het proces van de regionale energiestrategie 1.0 (RES 1.0). Een belangrijk onderdeel van de RES 1.0 zijn de zoeklocaties voor windenergie. Tijdens deze I&O willen wij u ambtelijk informeren over het te doorlopen proces voor windenergie en de stand van zaken.

Wethouder Kraaijeveld geeft een toelichting. Het gaat met name over Avelingen. Hij bedankt de vertegenwoordiger vanuit Rijkswaterstaat voor zijn aanwezigheid. Windenergie is een bijzonder onderwerp in het maatschappelijk debat. Hij verwijst naar de concept RES en de twee zoekgebieden. Het is belangrijk om de raad mee te nemen in de ontwikkelingen. Het is een stap in een proces; hij verwijst naar de webinar voor de inwoners van Gorinchem en omliggende gemeenten. Vanavond wordt de raad hier nader bij betrokken.

De heer Mos geeft een presentatie (beschikbaar op iBabs) getiteld *Van ambitie naar energietransitie*. Het gaat over windenergie en de samenwerking in de pilot Avelingen. De concept RES is in het afgelopen jaar vastgesteld na een intensief proces. Er is ook een bod richting het Rijk gedaan samen met Molenlanden. Hij schetst de context: besparen, warmte, innovatie, zonne-energie en windenergie. Ingegaan wordt op de participatie, de webinar en het vervolggesprek aan dialoogtafels. De zoekgebieden zijn A15-Oost en Avelingen. Beide gebieden liggen niet in het Groene Hart.
De locatie Groote Haar is in ontwikkeling, twee windmolens zijn vergund. Hij noemt ook De Knotwilg. Het zoekgebied A15-Oost wordt toegelicht. De ruimtelijke speelruimte is beperkt maar de locatie past in de uitgangspunten RES Alblasserwaard. Er zijn mogelijkheden tot cable pooling met het voorgenomen zonnepark The Dutch. Afstemming met West Betuwe is daarbij nodig en ook met Stevin.
Het zoekgebied Avelingen wordt toegelicht; dit past ook in de uitgangspunten van de RES Alblasserwaard. In 2020 is het een landelijke pilot geworden.
Er is een mooi proces doorlopen en in de zomer is een position paper ingediend bij de Provincie. Dit heeft geleid tot de aangenomen motie Nelisse.
Er wordt steeds gewerkt vanuit draagvlak want het gaat vaak mis als iemand een windmolen wil plaatsen en hierover niet voldoende gecommuniceerd wordt.
De aanpak sluit goed aan bij de wensen van de Provincie Zuid-Holland.
Het participatieproces voor de RES is opgestart. De netimpact analyse wordt genoemd en het inrichten van een gezamenlijk projectteam Avelingen.

De rol van de gemeenteraad wordt toegelicht. In het verdere traject krijgt de raad meerdere keren de gelegenheid om inbreng te hebben.

De heer Beeldman, projectleider Avelingen vanuit Rijkswaterstaat geeft vervolgens een presentatie getiteld *Hernieuwbare energie op rijksgrond* (beschikbaar in iBabs).
Hij licht toe waarom de Rijks-partijen hieraan meedoen. Men wil de gronden graag inzetten voor duurzame energie en dat loopt gelijk op met de RES-en. Avelingen is een van de projecten in Nederland. Economische Zaken is opdrachtgever. Het team werkt vanuit de invalshoeken RES en grond. Er wordt ook samengewerkt met belanghebbenden, bedrijven en inwoners van Gorinchem en andere gemeenten. De eerste stap is een soort haalbaarheidsstudie.

De voorzitter bedankt voor de presentatie en geeft gelegenheid voor het stellen van vragen.

De heer Van Santen vindt dat het verhaal wel gebracht moet worden zoals het is. Er wordt gesproken over uitgebreide participatie maar niet waar het gaat om de zoekgebieden. Er ligt nog een heel vervolg. Het is een pilot voor de Provincie, maar de Provincie staat nog geen windmolens toe en wil geen natuurgebieden aantasten. Op basis waarvan achten bedrijven dit kansrijk? Er is zeker draagvlak nodig. Het is goed dat daarop ingezet wordt.

De heer Mos licht toe dat er nog een lange weg te gaan is voor de participatie. Voor de RES is door 900 mensen gereageerd en er zijn veel gesprekken geweest. Het is wel de kunst om breder te participeren dan met de usual suspects. Een open opstelling met een neutrale boodschap is belangrijk. In de basis is het wel een kansrijke locatie.
Het standpunt van de Provincie is bekend. Nagegaan moet worden of compensatie mogelijk is. Het is voor de Provincie ZH een lastige opgave. Met de bedrijven blijft men in gesprek en de opvattingen zijn divers.

Mevrouw Molengraaf merkt op dat er opgaven gerealiseerd moeten worden. Zonder extra windenergie zal men het niet redden maar het staat wel op gespannen voet met de participatie. Zij merkt op dat er verschil is tussen windmolens en windturbines. Zij vraagt om een toelichting. Avelingen is voor veel mensen ook een recreatiegebied. Wie gaan daar participeren in de windenergie? Vanuit welk standpunt gaat de overheid uit? Pas iets doen als iedereen het erover eens is of hakt de overheid de knoop door?

De heer Mos zegt dat voor de rijksoverheid een criterium is om te kijken naar minimaal gebruik van STE-plus subsidie. Het moet haalbaar en betaalbaar zijn. Het moet een substantiële bijdrage aan de duurzaamheid leveren. Het is zoeken naar een goede balans. In de basis hebben Avelingen en A15-oost veel mogelijkheden.
De vraag inzake de recreanten is zeker een aandachtspunt. Dit wordt meegenomen naar het communicatieteam.

Wethouder Kraaijeveld zegt dat het lastig is om iedereen mee te krijgen met windenergie. De vergunde windmolens zijn goed gegaan met corporatie De Knotwilg. Het is nu wel breder vanwege de RES met een duidelijke opgave. Er is al een flink traject gelopen met de RES. Nu wordt de doorvertaling gemaakt naar de RES 1.0 en er zijn verschillende webinars geweest. De RES 1.0 wordt ook weer met alle partijen besproken. Het is mooi dat Rijkswaterstaat het project ondersteunt. Als de RES weer is vastgesteld gaat deze ook naar de Provincie en de Waterschappen. Als zij ermee instemmen kan de raad ook weer verder met omgevingsvisies en omgevingsplannen waarin de gemeenteraad een rol heeft.

De heer Van Santen bewondert de ambitie van de wethouder. Hij merkt op dat er eerst drie windmolens waren ingetekend en dat vervolgens met twee windmolens de wieken groter moeten worden. Het is belangrijk om van tevoren zaken goed uit te zoeken. Is het niet mogelijk om vooraf een aantal bezwaren af te vinken?

De heer Mos licht toe dat een van de zoektochten in de pilot is om te kijken naar de effecten van de verschillende radars.
De heer Beeldman noemt het scheepsradar en het defensieradar en Staatsbosbeheer; voor alle zaken moeten oplossingen gevonden worden en er is veel participatie nodig. Er zijn veel uitdagingen voor het komende halfjaar.

De heer Foppen merkt op dat de Provincie op zoek is naar nieuwe locaties; wat betekent dat voor de slagingskans? Hoe houdt de gemeente overzicht tussen de verschillende partners en hoe wordt de communicatie geregeld?

De heer Mos zegt dat er gewerkt moet worden aan een zoekgebied; de Provincie maakt niet voor niets onderdeel uit van de RES. Het huidige ruimtelijke beleid maakt het nog niet mogelijk, maar wellicht leidt het bij de Provincie tot een ander inzicht. De slagingskans, samen met het Rijk wordt er alleen aan begonnen omdat men er potentie in ziet. Hij kan er natuurlijk geen garantie op geven. Hij schetst de partijen die zitting hebben in de bestuurlijke coördinatiegroep RES en geeft aan dat er ook regelmatig afstemming is met andere partijen. Het is belangrijk om met inwoners en bedrijven in gesprek te komen over de energietransitie.

De heer Kuijten vraagt aandacht voor de bedrijven die moeten toestaan dat er op hun grondgebied windmolens komen. Is er voor die bedrijven ook nog enig rendement hiervan te verwachten en wat zijn de consequenties voor de maatschappelijke en financiële infrastructuur? Voor de directe financiering vraagt hij waar dit uit bekostigd wordt. Ten aanzien van de innovatie vraagt hij aandacht voor nieuwe technieken.

De heer Mos antwoordt dat voor de RES geld is gegeven door het Rijk. Nu moet de uitvoering aan de orde komen en dat vergt zeker een politiek gesprek over de inzet van middelen. De rijksoverheid heeft Avelingen tot pilot benoemd en het Rijk heeft de capaciteit voor de technische onderzoeken en het projectmanagement. Grondeigenaren kunnen ook geld gaan verdienen aan het plaatsen van een windmolen. Er ligt nog geen concreet voorstel maar het gaat nu alleen om een zoektocht in het kader van deze pilot.

De heer Roeland zegt te schrikken van het feit dat er rond de A15-Oost ontwikkelingen komen dichtbij woonwijken. Hij vraagt de bewoners als participanten hierbij te betrekken. Windmolens op het bedrijventerrein lijkt hem goed en recreanten moeten hier zeker bij betrokken worden. Hij heeft bedenkingen tegen het zoekgebied A15.

De voorzitter stelt vast dat deze aandachtpunten zijn genoteerd.

De heer Maslic bedankt voor de presentatie. Het is een complex project met verschillende deelnemers. Hij ziet veel ambitie en potentie en dat maakt hem enthousiast. Hij is benieuwd naar de ontwikkelingen.

De voorzitter stelt vast dat er geen vragen meer zijn. Hij bedankt de heren Mos en Beeldman voor hun presentaties. In april komt de RES 1.0 weer aan de orde voor de gemeenteraad.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.